

כיפא בעימות הגדול

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
שמעון כיפא א' 2:9,10; דברים 2:14; שמעון כיפא א' 7-1:4;
שמעון כיפא ב' 21-16:1; שמעון כיפא ב' 14-3:3; דניאל 2:34,35.

פסוק לשינון: "אָבֵל אַתָּם עִם נִבְחָר, מִמְלַכֶת כְּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ, עִם סְגֻלָּה, לְמַעַן תִּסְפְּרוּ תְהִלּוֹתַי שֶׁל הַקּוֹרָא אֶתְכֶם מִחֶשֶׁד אֶל אוֹרוֹ הַנִּפְלָא" (שמעון כיפא א' 9:2).

נושא העימות הגדול בא לביטוי באופן שכיח באיגרותיו של השליח שמעון כיפא. אולי משום שידע, טוב יותר מרבים אחרים, כמה קל ליפול לתרמיות של השטן. לפיכך, הוא היה מודע היטב למציאות שבמאבק. אחרי הכל, היה זה שמעון כיפא שכתב: "הֵיוּ עָרִים וְעַמְדוֹ עַל הַמְשָׁמֵר. אוֹיְבֵכֶם הַשָּׁטָן מְשׁוֹטֵט פְּאָרְיָה שׂוֹאֵג וּמְחַפֵּשׁ לוֹ לְטָרֵף מִיִּשְׁהוּ" (פט' א' 8:5).

שמעון כיפא רואה את המאבק המתחולל בדרכים שונות. הוא רואה את המאבק שמתרחש בקהילה, הכוללת אלה שחברו פעם עם המאמינים אבל שהפכו לאחר זמן מה לצינים המזלזלים בדבר אלוהים ובכל מחשבה על ביאתו השנייה של המשיח. הוא מדבר בחריפות ובתקיפות נגד לצים, כי אם אמונה בהבטחה של חזרתו של המשיח הייתה אובדת, איזו תקווה נשארת?

שוב, אולי כיפא מאשר אמונה בצורה כל-כך חיובית בגלל כישלונותיו שלו. הוא יודע מהו כוחו של לחץ חברתי הגורם למאמין ללעוג ולהכחיש בנסיונו להיות לחלק מהחברה בכדי למנוע את גינויו על היותו חסיד של ישוע. מכאן הדגש שלו על כמה שזה חיוני למאמינים לחיות חיים מְשֻׁקְפִים וראויים לייעודם הגבוה וקריאתם באדון.

* לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה- 12 במרץ.

מחושך לאור

קיראו את האיגרת השנייה לכיפא 2:9,10. כיצד מתגלה העימות הגדול בשני הפסוקים האלה?

פסוקים אלו באים משמות 6:19 - "מִמְלַכֶּת כְּהֵנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ"; ודברים 6:7, (חוזר ונשנה בדב' 2:14) "עַם קְדוֹשׁ", "בְּדָבָר יִהְיֶה לְהִיּוֹת לוֹ", "עַם סְגֻלָּה". הבטחות אלה ניתנו כמובן בזמן היציאה ממצרים, כאשר אנשיו של אלוהים שוחררו מהעבדות והיו בדרך לארץ המובטחת. שמעון כיפא מבחין בהקבלה בין אנשיו של אלוהים ביציאת מצרים והקהילה ביומו.

לפיכך, דבריו של שמעון כיפא אינם תיאור של המוצר הסופי, אלא של עבודה בתהליך ביצוע. אכן, נבחרנו והועדפנו על-ידו, ולכן עלינו לשבח בפומבי את אלוהים על שהביא אותנו מהחשכה שבה אפף השטן את העולם. אבל זה לא עושה אותנו מושלמים או אומר ש'הגענו' איכשהו ליעד (ראה פיליפיים 3:12). להיפך, המודעות של החטא והחסרונות שלנו היא היבט חיוני ומכריע של הכוונה שבללכת אחרי ישוע ולחוש את הצורך שלנו לצדקתו בחיינו.

"כך יוכל החוטא לבוא אל המשיח. "לא בגלל מעשי הצדקה אשר עשינו הושיע אתנו כי אם-בחסדו על-ידי טבילת הלידה החדשה וחדוש רוח הקדש" טיטוס 3:5. כאשר אומר לך השטן שאתה חוטא, ושלא תוכל לקוות לקבלת ברכה מאלוהים, אמור לו שהמשיח בא לעולם בכדי להושיע את החוטאים. אין איתנו שום המלצות לאלוהים; אלא שהטיעון שאנו עשויים להביא עכשיו ותמיד, הוא מצב חוסר האונים המוחלט שלנו מה שמצריך את כוחו של הגואל." (אלן ג'י וייט, כמיהת הדורות, עמ' 317).

דרך אחת בטוחה שאנו יודעים שכבר נקראנו בשם "מחשך אל אורו הנפלא" (שמעון כיפא א' 2:9), היא המודעות שלנו לתלות במשיח, "אשר היה לנו לחכמה מאת אלהים, לצדקה, לקדשה ולפדות" (קור' א' 1:30).

מה עובר בראש שלך כאשר אתה מרגיש מאוים ומיואש בגלל המעשים שלך ואפילו האופי שלך? כיצד אתה מתמודד עם המחשבות האלה כאשר הן באות? כיצד תוכל להפוך את המקרים האלה ליתרון רוחני למענד?

לחץ חברתי

קיראו את שמעון כיפא א' 7-1:4. מדוע חשובות הבחירות שלנו בסגנון החיים, וכיצד הן משפיעות על המוכנות שלנו לחזרתו של המשיח?

שמעון כיפא מצביע על כך שמאמינים כבר בילו מספיק זמן בחייהם בעוֹשֵׁם את שאחרים סביבם לחצו עליהם לעשות (פט' א' 3:4). אולם פני הדברים השתנו, ומאמינים יכולים להיחשב 'מוזרים' משום שאינם מצטרפים לקהל, וייתכן שכתוצאה מכך יהיו מושא רכילות זדונית שתתפשט אודותם (פט' א' 4:4). כך משתמש השטן בחברים לשעבר כדי לנסות להרתיע אותנו באמונתנו באלוהים. שמעון כיפא מעודד את המאמינים שלא להרגיש מאוימים על-ידי מתקפות שכאלה. 'הגויים' יצטרכו לתת דין וחשבון לעצמם לאלוהים, שהוא לבדו השופט, כך שאין צורך לדאוג לגבי מה שהם חושבים (פט' א' 5:4). הנקודה שהוא העלה היא נקודה מכרעת. כמה אנשים אתם מכירים שקרסו תחת הלחץ והציפיות של אנשים אחרים, ולא עמדו על מה שהם מאמינים? זה קשה במיוחד לצעירים, אולם כולם מתמודדים עם מה שמכונה 'לחץ חברתי'. במקום לדאוג להיות מקובלים על-ידי אחרים, להתאים ולהסתגל לדעותיהם, דרישותיהם וציפיותיהם מאיתנו, שמעון כיפא מורה למאמינים להיות אדיבים ואוהבים לאלה שאיתם הם באים במגע (פט' א' 8,9:4). אין זו חובה נוספת שאנו חייבים לשלב לרשימת המטלות שלנו כמשיחיים. אלא שזה הדבר החשוב ביותר שעלינו לעשות והדרך החשובה ביותר של יחסים הדדיים עם אנשים סביבנו. אולי זו הסיבה ששמעון כיפא מצביע על-כך שאנו צריכים להיות רציניים בתפילות שלנו (פט' א' 7:4), כי אלוהים יודע שלפעמים אנו יכולים להיות יותר רציניים בניסיון לרצות את "הגויים" מאשר להיות ביחסים אוהבים וחביבים עם מקורבינו. אנו צריכים להתפלל לא רק עבורם, אלא גם שנאפשר לאלוהים לגרום לנו לרגישות כלפי הדאגות שלהם. כ"מִמְלַכֶּת כְּהַנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" אנו נקראים להשפיע עליהם לטוב, בניגוד למתן אפשרות להם להשפיע עלינו לרעה. ההיסטוריה הטרגית של עם ישראל כך שהייתה: עובדי האלילים, במקום להיות מושפעים לטובה על-ידי בני ישראל, השפיעו על בני ישראל לרעה.

עם איזה סוג של לחצים חברתיים אתה מתמודד? כיצד תוכל להתנגד להם? באילו דרכים מתאימות המילים "הַתְּגַבֵּר עַל הָרַע בְּטוֹב" (רומ' 12:21) במצבים כאלה?

תִּקְרָךְ דִּבְרֵי הַנְּבוֹאָה

קיראו את שמעון כיפא 21-16:1. מה כל-כך חשוב במה שהוא אומר על נבואה?

שמעון כיפא ראה הרבה דברים בזמנו, והוא מפרט חלק מהמאורעות בקטע הזה: ישוע השתנה בהר (פטי' ב' 18:1) ואישור הנבואות הנוגעות לישוע (פטי' ב' 19:1). כל אחד מאלה השפיעו עליו עמוקות; ועדיין, הוא שוהה יותר זמן בנקודה השנייה-הנבואות. יכול להיות שזה קשור לכישלונות שלו כתלמיד. כמה פעמים לא הקשיב שמעון כיפא למה שישוע אמר כי הוא חשב שהוא כבר ידע את מה שנאמר? כמה פעמים מנבא ישוע את הדרך שבה ייצטרך ללכת ומה שעתיד היה לסבול בידי הכהנים בירושלים; וכאשר התרחשו הדברים בדיוק כפי שישוע ניבא, בהזדמנויות שונות, שמעון כיפא נתפס לא מוכן?

כנראה שהכוואב ביותר בכל ה'כישלונות' האלה היה כאשר ישוע חזה כי שמעון כיפא יתכחש לו. שמעון כיפא היה כל-כך בטוח שלעולם זה לא יכול לקרות, אבל כשזה קרה, זו בטח היתה אחת הנקודות הנמוכות ביותר בחייו. אולי בגלל זה מבקש שמעון כיפא לבאר כיצד להיות חסיד נאמן של ישוע. הוא מזכיר לחסידים "הַבְּטָחוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד וְיִקְרוּת" שהם יהיו "שִׁתְּפִים עַל-יָדוֹן בְּטָבַע הָאֱלֹהִים" להבדיל מאלה השבויים ב"פְּלִיֹן הַשׁוֹרֵר בְּעוֹלָם בְּשָׁל הַתְּאֵהוּ" (פטי' ב' 4:1).

כדי להבטיח שהמאמינים אכן נמלטו מהשחיתות, הוא מפרט מספר איכויות ביניהם המגדירות את אורח החיים המשיחיים: האמונה, מוסר, דעת, כיבוש היצר, סבלנות, חסידות, אחווה ואהבה (פטי' ב' 5-8:1). כל אחד מהם נבנה על שבה לפניו, ויחד הם יוצרים יחידה שלמה כמו מצרכים להכנת עוגה. שאול קורא לאיכויות אלה 'פירות' (גל' 22,23:5), משום שהם יוצרים יחידה שלא ניתנת להפרדה. שמעון כיפא מוסיף באומרו כי המאמינים לא ימעדו אם הם יעשו ערכים אלה חלק מחייהם ומבקש מהם: "שִׁקְדוּ בְּיָתְרוֹ שָׂאת לְחֹזֵק אֶת הַקְּרִיָּאָה וְהַבְּחִירָה" (פטי' ב' 10:1). זיכרו כי כיפא פונה במכתבו לחברים משיחיים המבוססים באמונה. הוא בשום אופן לא מרמז על כך שהסתגלות מיוחדת לדרישות יבטיחו כרטיס לגן עדן. הוא פשוט מעמיד כנגד עמדות והתנהגויות הרווחות בזמנו ומאתגר משיחיים להוציא את האנרגיות שלהם על דברים חיוביים ולא שליליים.

לצים

קיראו את שמעון כיפא ב' 7-3:3. מה אומר כאן כיפא על העבר שיכול לעזור לנו להתמודד עם בעיות בהווה ובעתיד?

נראה שהקרב בין האור לחושך, בין חסידיו של ישוע ואלו העומדים לצידו של הרוע עומד להגיע לשיאו. השטן, כמו אריה שואג רעב מחפש את הארוחה הבאה שלו (פט' ב' 8:5), נעזר במקהלה של לצים, ומלגלים. עם הטיעונים ה'רציונליים' וה'מדעיים' שלהם (פט' ב' 3:4, 3), לצים אלה מנסים לנטרל את אמונתם של המאמינים. שמעון כיפא טוען כי מה שמניע אותם הוא רצונם לשמור על אורח החיים התאוותני שלהם (פט' ב' 3:3; ראו גם אגרת יהודה פסוק 18). הם קובעים נחרצות שישוע לא יבוא כי הכל פשוט ממשיך כמו תמיד. יש תכונה אחת שמאוד מטרידה בלעג זה. ישוע אמר: **"אָשׁוּב וְאֶקַח אֶתְכֶם אֵלַי"** (יוחנן 14: 1-3), אך לצים אלה אומרים למעשה: **"אֵיפֹה בּוֹאוֹ הַמְּבַטָּח? הֲרֵי מֵאִזְ שָׁמְתוּ הָאֲבוֹת הַכֹּל מִמְּשִׁיךְ כָּמוֹ שֶׁהָיָה מִרְאשִׁית הַבְּרִיאָה!"** (פט' ב' 3:4). זהו ההד שמגיע מגן העדן, שבו אלוהים אמר: **"יִמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בַיּוֹם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת"** (בראשית 2:17). עם זאת אמר השטן באמצעות הנחש: **"לֹא-מוֹת תָּמוּתוֹן"** (בר' 4:3). הנה כאן סתירה ישירה של דבר האלוהים, והיא חוזרת ונשנית לא רק בקול אחד, כמו בגן העדן, אלא על-ידי מקהלה של קולות ובכל מקום. תכונה גואלת אחת מהשקר הזה היא ששמעון כיפא חזה את מה שכיום היא עובדה. בכל פעם שאנו שומעים מישהו חומד לצון על רעיון ביאתו של ישוע, הם עצמם הופכים להגשמה נוספת של הנבואה. למרות שההיסטוריה עדה לחזרתו הקודמת של כדור הארץ לתוהו ובוהו באמצעות מבול, הלצים אינם מעוניינים לדעת על כך. הם לא רוצים להודות שלאֱלוהים חלק בבחירות החיים האישיות שלהם. הם גם רוצים להימנע מהעובדה שאותו אלוהים, שאיחסן מספיק מים בכדי להציף את היבשות, באופן דומה מאחסן מספיק אש להתלקח על האדמה ולהשמיד את העולם ביום הדין הגדול (פט' ב' 5-7:3). התקווה המוטעית שלהם מבוססת על המושג "עולם כמנהגו נוהג" הכלל המשיך להיות כתמיד.

כשם שעוברות השנים, כיצד נוכל להחזיק בהבטחה של ביאתו השנייה של ישוע? מדוע זה חשוב שנחזיק בה?

הַחֲשֵׁת הַבִּיָּאָה

למרות שההמתנה לביאה השנייה נראית אין סופית, פרק הזמן אינו מקור דאגה לאלוהים. **"יום אחד פאלף שנים בעיני אדני, ואלף שנים פיום אחד"** (פטי' ב' 8: 3). לאורך כל כתבי הקודש הסוף תמיד קרוב, בין אם זה יום ה' בברית הישנה או חזרתו של ישוע בברית החדשה.

קיראו את שמעון כיפא 3:8-14. מהי התקווה לטווח הארוך שניתנת לנו כאן? ראה גם דניאל 2:34,35,44.

נבואות הזמן הקלאסיות מראות בבירור שלרוע יש גבול ויגיע סופו כאשר סבלנותו של אלוהים תגמר. בנבואות, מתאר אלוהים את האסטרטגיה שלו לשים קץ לחטא ולסבל ולהחזיר את כדור הארץ לשלמותו המקורית. נקודת המבט שלנו לגבי סוף כל הדברים, כפי שאנו מבינים אותם, תשפיע על האופן שבו אנו חיים כיום (פטי' ב' 12: 3). אם נמרוד ברעיון שאלוהים 'מפריע' בבועה הקטנה שלנו, אז תהיה גם לנו הנטיה להיות ציניים ולהצטרף ללצים. אם, לעומת זאת, נראה שהאל הרחום והחנן התחיל ב'טיהור' השחיתות המתועבת וזכויות האדם המופקרות שמשתוללים סביבנו, אז נוכל לחכות **"על-פי הבטחתו, לשמים חדשים ולאָרץ חדשה אשר צדק ישכן בם"** (לעומת 13). שוב מביע שמעון כיפא את דאגתו על העמדות שלנו וההתנהלות האישית. הוא מעודד אותנו: **"שקדו להמצא לפניו בשלום, נקיים ובלא דפי"** (פטי' ב' 14: 3). אלמלא הפסוק הבא, אנו עשויים לחשוב ששמעון כיפא מקדם ישועה המבוססת על מעשים, אבל הוא מוודא שלא תהיה אי הבנה עם הביטוי, **"את אך-רוח אדונינו חשבו לתשועה"** (פטי' 15), ומאשר את דבריו של שאול לאותם מאמינים.

להיות חפים מפשע היא מטרתינו. כך תואר איוב, חף מפשע: **"תם ויִשָּׁר ויִרָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע"** (איוב 1: 1). כך יציג אותנו המשיח לאב (קור' א' 8: 1; קול' 1: 22; תס' א' 13: 3).

להיות בלי מום? כך צריך היה להיות השה לעולה (לדוגמא - שמו' 5: 12; ויק' 1: 3), זה מה שהיה ישוע (עב' 14: 9; פטי' א' 19: 1), וכך הוא מציג את הקהילה לאביו שבשמים (אפי' 27: 5).

במסעינו הרוחני בהתגברותינו על החטא, גדילתינו באמונה, המנעותינו מהרע, בחיים של קדושה 'חפים מפשע', מדוע שנסתמך תמיד על צדקתו של ישוע, מה שניתן לזכותינו על-ידי אמונה? מה קורה כשאנו מסירים את עינינו מהבטחה זו?

חומר נוסף למחשבה: שמעון כיפא הזהיר כי לצים ומלגלים יאמרו: **"הפל ממשִׁיךְ כְּמוֹ שֶׁהָיָה מִרְאשִׁית הַפְּרִיָאָה!"** (פט' ב' 4:3). זה לא היה שום דבר חדש; את אותם רגשות הובעו לפני המבול.

"עם חלוף הזמן, בטרם חל שינוי בטבע, בני האדם שהחלחלו לעיתים באימה, החלו לחוש מחוזקים ואיתנים יותר בעמדתם. כשם שרבים סבורים בימינו, גם הם סברו שהטבע ניצב מעל לאלוהי הטבע, וכי חוקי הטבע מבוססים ואיתנים כל כך, עד שאפילו אלוהים בכבודו ובעצמו אינו מסוגל לשנותם. הם נימקו זאת בטענה שאם המסר בסיפור המבול נכון הוא, הטבע ייאלץ לחרוג ממסלולו – דבר שאינו מתקבל על הדעת. כך הם גרמו לדברי נח להיראות בעיני העולם כתעתוע שווא – רמאות אחת גדולה. הבוז שהם רחשו לאזהרת ה' התבטא בכך שהם המשיכו לעשות את אותם הדברים שעשו טרם ניתנה האזהרה... הם גרסו כי אם יש שמץ של אמת בדברי נח, חכמי הדור ואנשי המעלה כבר יירדו לשורש העניין" (אלן ג' וייט, אבות האומה ונביאי ישראל, עמ' 69).

גם היום, אומרים לנו 'חכמי הדור ואנשי המעלה' דברים דומים: חוקי הטבע הם קבועים ומוגדרים, וחוקי הטבע ימשיכו להתקיים כתמיד. במובן מסוים זה מה שתורת האבולוציה מלמדת: החיים התפתחו באמצעות תהליכים טבעיים שניתן להסבירם, לפחות בעיקרון, דרך הפעולה של חוקי הטבע שהמדע יסביר לנו יום אחד באופן מלא, וכל זאת ללא כל צורך באלוהות. 'חכמי הדור ואנשי המעלה' טעו אז, והם טועים גם היום. לא פלא ששאול כתב: **"חֲכָמַת הָעוֹלָם הִזָּה הִיא סְכָלוֹת בְּעֵינֵי אֱלֹהִים"** (קור' א' 19:3). כך היה בזמן המבול, בזמנו של שמעון כיפא, וכך גם בימינו אנו.

שאלות לדיון:

1. למרות כל הסיבות שהיו לשמעון כיפא להאמין בישוע, הוא עדיין הדגיש את **"תִּקְףֵךְ דְּבַר הַנְּבוּאָה"**. מדוע חשובה לנו הנבואה כל-כך? איך לעזור נבואה להוכיח כי ישו היה המשיח בו הראשון מגיע? איזו תקווה נותנת לנו הנבואה לביאתו השנייה? אחרי הכל, בלי נבואה, כיצד נוכל אפילו לדעת על ההבטחה והתקווה של הביאה השנייה?
2. אנו נוטים לחשוב על לחץ חברתי רק בהקשר של בני נוער וצעירים. אבל האם זה נכון? כולנו רוצים להיות אהובים ומקובלים על החברים שלנו. אחרי הכל, יש לנו גם הזדמנות הרבה יותר טובה להיות עדים להם אם הם אוהבים אותנו, בניגוד לאלה שלא אוהבים אותנו, לא כן? ברצונינו להשביע את רצונם של אחרים, כיצד נוכל להישמר מלהתפשר על האמונות שלנו? מדוע על פשרות כאלה קל יותר לקבל ממה שאנו נוטים לחשוב?